

Előfizetés:

Egész évre. . . 5 frt — kr
Fél évre . . . 2 frt 50 kr
Negyed évre. 1 frt 25 kr

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a nyomdatur-
lajdonosnak küldendők.

BAJAI HIRADÓ

politikai és társadalmi közlöny.

Hirdetési díj:

Egy egy hasábos petit sor-
ért 10 kr többszöri hirdetés-
nél olcsóbb.

Nyiltér sora 25 kr.

Bélyegdíj minden hirdetés-
nél 30 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Névtelen közlemények nem
fogadtak el.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

DRESCHER REZSŐ
köz- és váltó-üggyvéd.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési díjak és hirdetések

N Á N A Y L A J O S
nyomdájában fogadtak el.

A delegatiók.

delegatiók ismét összeülnek.

Ismét a hadügyi budget Molochja áll ajtó előtt.
Csakugy röpködnek a száz meg száz milliók, mind-
megannyi lidérfényként, deficites államháztartásunk
ingoványa felett.

Valami titokzatos bűgös hangzik a légben.

Valami kisérteties moraj zug végig a hármás bér-
ceken, mely tulzengi a templomok békés harangszavát.

Valami készülő zivatar forgó szele kél, melytől
a béke anygalának kezében megremégett az olajág.

Mintha megint volna valami készülöben.

A lég fülledt . . . terhes, a bekövetkező nagy
események előérzetétől.

Hol van a jós, aki megfejtí a jövődöt, hol van
a látnok, aki a titokzatos fátyolon keresztül képes
tekinteni?

De ne lebbentessük a fátyolokat!

A titok maradjon meg titoknak, a sötétséget ne
világosítsuk meg izzó tüzesóvakkal, mert kigyulhat
házunk.

Nem a magas politikával akarok foglalkozni.

Távol tőlem ilyen kísérlet.

A diplomaták hercehurcáit nem kívánom követni;
de akarom igenis hangoztatni azt, hogy a békét, a
népek békéjét ne háborítsa meg szentségtelen kezekkel
senki, de senki!

Mert a népek békéje nem a politikáé, hanem a
társadalomé.

A tűzhelybe, a házi szentélybe ne öntsön senki
olajat és vért, mert az olaj a tűz, a vér a halál.

Az ipar, a kereskedelem, a tudományok és művé-
szetek, egyszóval a kultura virágzik, a jólét növekszik;
a honfi házi tűzhelyet alapít s előkészíti jövődö boldog-
ságának biztosítékait. Midön az olajág virágzik és
mámorító illatot lehel, a társadalom dolgozik, tesz,
munkál, tőr a boldogságért, a boldogulásért.

S midön a politika vaskeze belenyul a munkás
hangyabolyba s kiragadja onnan a tetterős, a mun-
kára képes elemet, hogy elvezesse vérmezőre, ahol
olcsó az élet, de olcsó, nagyon is olcsó a
halál is; akkor ledől, összeomlik minden műveltség,
minden kultura.

Amit egy békés évszázad emelt, az egy ágyudör-
dülésre összeomlik, mint egy kártyavár!

A mit a milliók teremtettek meg sok emberöltő

alatt, azt megsemmisíti egy embernek átkos szeszélye
egy perc alatt!

Áldás és átok!

Áldás a béke! Átok a háboru!

A népek békéjének őrei gondolják meg ezt, mi-
előtt vér foly s mielött a nemzetek, népek átka zudulna
le fejükre.

A társadalom szól hozzájuk, a népek társadalma;
s szól nem szeszélyből, nem félelemből, hanem szól a
kulturáért, az iparért, a haladásért, remegésből, szere-
tekből.

A nemzetek boldogsága nem a harcmezőn terem,
hanem a béke kertjében. A szabadság és haladás vi-
rága nem a vérvirág, hanem az olajág!

Vér nélkül boldogítsák a nemzetet azok, akiknek
az módjukban áll; vér nélkül, mert verejtékkel
mi szívesen áldozunk!

Csak azon a mezőn terem meg a béke buzája,
amelyet verejtékkel öntöz a gazda, s a nemzet, a nép
meghozza az áldozatot, verejtéket, csak legyen aki meg-
beesüli

Tinéktek szól ez hatalmas nagy urak!

Bárha tudom, hogy szavam elhangzik, mint a
távolbi hegy zugában révedező kápolnácska elhaló ha-
rangja, melynek zsongása kivált borús időben a ma-
gasba el sem ér; de hát azért van a csilingelő kis
harangnak is szíve, hogy megcsendüljön, ha ünnep
vagyon, vagy ha fellegek huzódnak az égre.

Restauráljunk.

Meg fog ismét telleni a közgyűlési terem, a miké-
pen ez történni szokott, valahányszor választás
van. Nem csoda. A községi életben a legvitalisabb jog-
gok között is első helyen a szabad választás joga áll,
mert jog ez, mellyel az azt gyakorolni jogosított önnön
vagyonai és személyi biztonságának sáfárait, a maga és
családjá, a hozzátartozói és városa anyagi gyarapodá-
sának és szellemi fejlettségeink tényezőit, letéteményeseit
önmaga jelöli ki, határozza meg; mert tehát önrendel-
kezésünk, önkormányzatunk szabadságának e jog sarka-
latos, eminens biztositéka.

Es ép azért nagy és nehéz küzdelmeket kelle nem-
zetünknek e jogért es annak alapján nyugvó szabad-
ságunkért az oligarchikus, monarchikus vagy absolutis-
tikus áramlatok, és ily tendenciák hordozói ellen vívnia.

Ma, minden jel oda mutat már, hogy e jogunkat
sem fogjuk gyakorolni soká.

És ép azért kétszeres megfontolással kell azzal élnünk.

Gyakoroljuk, élvezzük e jogokat, nemzetünk e szabadságán nyugvó fényes multjának lélekemelő tradícióitól áthatva, józanul, szenvedély nélkül, elfogulatlanul a mi kis intelligens, törekvő autonómiánk otthonjában; úgy, mint ezt önrendelkezésre képes érettségünkől méltán elvárhatja a nagyközönség; menjünk az urnához úgy, mintha házikápolnácskánk oltárához lépünk: félretéve minden álszemérmet számolva lelkiismeretünkkel, kötelességzetünkkel.

Nem akarunk mi irányelvéket szabni, de nincs is ehhez jogunk, mert törvényhatósági bizottságunk, melyben az intelligens elem túlyomó, és a melynek tagjai kivétel nélkül kötelességük ismeretében és feladatuk teljesítésében tündökölnék, épp úgy mint, főispánunk, kit eljárásában a nép akarat befolyásol, ki nek érdeke és érdemeinek értéke az, hogy kormányzati tényeivel a közvélemény találkozik, ki az alkotmányos fogalmak iránti finomult érzékének, a közjó előmozdításában, administrációnk javításában tapintatának és bölcsességének annyiszor jelét adta, kétségtelenül legjobban fogják felismerni, és minden erővel fogják érveire emelni a helyzet exigenciáit, a nagyközönség igaz érdekeit.

De mégis, mert lapunk azért alapult, hogy hű tolmácsa legyen a közvéleménynek; elutasíthatatlanul tisztünk és kötelességünk figyelmeztetni azokat, kiknek kezébe a tisztujtás sorsa, sikere van letéve; hogy a hamis nyomon járó jószívűség, a megítéltetéstől, és pillanatnyi kellemetlenségtől való álszemérem, tartózkodás, ne retentsen senkit vissza lelke igaz meggyőződésének kifejezésében.

E szempontból kiindulva mi is főleg két elvet állítunk fel követendőnek:

hogy fiatal, képes, munkabíró erőket és hogy lehetőleg városunk szülőitét válaszszuk.

Igaz, mindenki és mindenben és mindenha tiszteli

a magas kort, és kétszerte tiszteli, ha azt valaki tisztos munka és kötelesség hiv teljesítése mellett érte el. Mi is, kiknek minden idejét és erejét a munka és azon törekvés veszi igénybe és emésztí fel, hogy az aggkórhöz megszerezzük a jogos respektust; a magas kornak reverentiával, nagyrabecsüléssel adózunk. De épen a méltányosság nevében, az agg kor iránti köteles tiszteletből kívánjuk, óhajtjuk: adjuk meg azoknak kit illet a tisztos nyugalmat, ne érleljük fehérebbé a megöszült fürtöket, ne rójjuk a munka terhét is annak vállaira, ki az életet is csak nagy nehezen cipeli már. Engedjünk teret a fiatal erőknék, munkabíró képességeknék, hogy az előléptetésben nyilatkozó elismeréssel fokozzuk azt a munkakedvet, azt az ambíciót, mely nem csak akar de tud is tenni.

Igazságtalanságot sem követünk ezzel, mert főispánunk nemes biztatására, törvényhatóságunk bölcsessége méltányosan, illőleg, gondoskodott arról, hogy közéletünk veteránjainak, pihenőre vissza vonulásuk esetén, munkájuknak gyümölcseül tisztos nyugdíj adassék.

Aztán legyenek tisztviselőink lehetőleg a város szülőitétől közül valók.

Ezzel korántsem azt mondjuk ám, hogy „minden szentnek maga felé hajlik a keze,“ sőt még csak azt sem vonjuk kétségbe, hogy br. Kaas Ivor tollából esinosabb gondolatok folynának a főjegyzői asztalon papírra, mint a bajai prokátorok egynémelyikéből; de azt is elhisszük, hogy Anghából jó pénzért sokkal kiténőbb kapitányokat, sőt valóságos rendőrszeniket is kaphatnánk, mint a milyeneket mi elég szerény fizetésekért foghatunk; hanem hát azt igen is határozottan kívánatosnak tartjuk, és erősen és erélyesen hangsúlyozzuk, hogy egyforma kvalifikáció esetén bajainak adjunk előnyt.

Kívánjuk pedig ezt nem lokál-patriotizmusból, nem szüklátkörűségből; hanem azért, mert a tisztviselő nem egyszerű munkagép; hanem politikai és társadalmi lény is, s mint ilyennek kötelezettségei vannak társadalmunk, a bajai társadalmi élet iránt is; és mert rend-

T Á R S A.

Lenke.

(Történeti beszély.)

Irtá: M. S. P.

(Folytatás és vége.)

A bej, Csokja, udvari tisztjére bizta a nyaralót; ki a haremj hölgyekkel karöltve akart közreműködni Lenke megtérítésében. Magános szobáját meghagyták ugyan, de megnyitották előtte a díszes termét is, honnan kigyóként kusztak, simultak feléje a hizelgő odalalcskek, (haremi hölgyek) hogy mézes szavakkal eltántorítsák.

Mutattak neki esillogó ékszereket, rubin, zaphir, koral gyöngyöket és gyémánt karperecet, szóval minden esillogót, mi kápráztatni, eltántorítani képes; csak hogy megingassák szilárd, rendíthetlen magatartását.

Rebessgették előtte, hogy az alhadvezér, a bej, első feleségül szándékozik őt eljegyezni, csak akarnia kell és nem kerül többbe, mint egy „legyen“ szavába.

De a hizelgők minden törekvése sikertelen maradt. Egy keleti himzésű kerevetre támasztva jobbát, bánatos fővel tekintgetett ki a jól ismert vidékre. Hallgatott és némán csüggeszté le fejét. — Idegen, barátságatlan volt mindenkihez, mint a dalos madár, kit a szabad természet templomából, megfosztva párjától, szüklitkába zártak.

Ő maga rab volt, de gondolatja szabad, melynek misem szabott határt, hanem boldog emlékei paradísimában merengett velük. A jelen siralmas emlékei között nem talált megnyugvást, vigasztalást, a jövőnek gondolatától is rettegett; csak a mult, az a tündér, boldog szerelem korszaka, az volt szemé előtt a legreményteljesebben zöldelő oáz, ott szokta gondolatjainak fáradt madarait megpihentetni.

Oh! ti boldog idők, oh ti áldott emlékek, temessetek meggyalázott romjaitok alá! . . .

Azonban a társalgó teremben most egyszerre szokatlan élnétség, sürgés forgás észlelhető. Valakit várnak, valaki jönni fog a toronyór jelentése szerint. A három hölgyei vakító, kápráztató esábos öltönyeiket öltik fel magukra; feleicómázzák, ékesítik magukat. Hajukba bódító, illatos rózsát tűzre, buja hajukat, bíbor selyem s arannyal himzett kötővel kötik át. Nyakukon fehér keletázsiai gyöngy sorok diszlenek. Az alig eltakart duzzadó kebel felett finom ködszerű esipke fátly lobog s a többi öltözők is hasonlóan a esáb és inger, a bujaság fokozását hajhásszák.

Csak Lenke öltözéke oly egyszerű az ablak mellett levő kerevetnél, hol gondolatokba merülve már majdnem kétségbe esik a jövő miatt s elmerülten néz az ablakból Kanizsa folyó hullámtalan tükreire, melyben lassankint fel-felgyuló csillagok mosolygának alá s úgy látszik, hogy fel sem veszi a jelentékeny sürgés forgást, előkészületeket.

Szétrongyolt felhők közöl tünt elő a hold néhány pillanat

szerint a jót otthonjában is megbecsülik, és csak selejtes elemek válnak ki abból, csak selejtes elemek nem bírnak elismerést aratni; és végül mert ha még egyformán selejtes elem közt is kellene választani, akkor sem szabadna azt növelni idegenekkel; hanem akkor is a magunkét választanók, mint a melyre hozzátartozói és a hivatal decoruma erősebb féket raknak, semmint idegennél; ki ha sehogysem válik be, butyort köt és ismét odább áll.

Aztán az idegennél igen nagy kérdés az is, hogy ép azért, mert misem köti kenyéradójához mint a kenyér, mit ha megun, úgy véli, máshol is megtalálja; — mennyire tud és akar a közönséggel assimilálódni, és mennyire van meg benne annyi társadalmi rutin és tisztesség, annyi karakterosság és műveltség, a mennyi szükséges arra, hogy a közönség is becsüléssel, tisztelettel ajándékozhassa meg, legalább csak annyival is, a mennyi hivatalos érintkezésekben mellőzhetlenül kívánatos, szükséges.

És, mert mint fent említők, a hivatalnok nemcsak tollrágó masina, hanem társadalmi és politikai lény is, kérdés, igen nagy kérdés, hogy a közszellem egészséges, eredménydus irányban fejlesztésére, idegen ember bir-e annyi érzékkel és képességgel, mint az, ki mindig köztünk élt és működött, ki előnyeit és hátrányos tulajdonságait, vagyoni és személyi viszonyait, anyagi és kulturális érdekeit az egyéneknek és nagy közönségnek ismeri, dajkálja, gondozza, évek hosszú során át; kit ide vagyona és családja és mindenek fölött az az édes tudat köt: hogy ez a város az ő édes, drága szülővárosa, otthona, mindene és hogy ez a város az, hol bölcsője ringott, és hova meghalni is mindenkori visszasír!

— r.

Politikai hírek.

A magyar delegatio november hó 3-án, i. u. 4 órakor a képviselőház pénzügyi bizottság termében előzetes konferenciát tartott; melyen az általános tárgyalásoknál magatartására és követendő eljárására nézve megállapodásra jutott.

után és sugarait egyszer csak a kitaruló nyaraló kapuján bebesátja, midőn a pasa, délceg fiával együtt belépett; kinek célja volt bemutatni atyjának az ő bájos foglyonóját.

Szegény Lenke! megérdemelted-e te az egektől e szigorú büntetést.

Másnap már atya és fiu versengének érte s mind a kettő hiába, haszontalan. De a körülmények olyanok, hogy hihető, miszerint apa rövidebb uton vágyik Lenke szerelmét megnyerni, mint fia. Ha más nem használ, el fogja rabolni, vagy erőszakhoz, szigorúsághoz fordul, s ez hamar fog változtatni a dolgon.

Magyarok nagy Istene! Ne engedd azt, hogy egy álnok hitszegő, ki állatias ösztönének oly súlyos rabja, meggyalázhasson! Adj elég erőt, ha válságos percek fognak jönni. Adj elég erőt nekem oh uram, légy velem, a te oltalmadba ajánlom magam!

A mellék ajtó zára nyilott, Amur bej lépett be azon egy ritka értékű gyémánt gyűrűvel kezében, melyet a harctéren egy eszméletlen főrangu gyauro utjáról huzzott le egy közkatona. Ezzel akarta megkét és kedvét megszerezni s hizelegni. Átnyújtja a drága ajándékot, hízogó édes szavak kíséretében, azonban elszörnyed, visszaborzad attól a mit a következő pillanatban látott:

Lenke eszméletlenül fordult le a gyűrű láttára a kerevetről. Hogy is ne hiszen saját jegygyűrűjére ismert fel benne, melyet Etellel váltott az utolsó napon. Ez volt egyedüli reménye még megszabadulására; hitte, hogy mindent el fog követni, s ime most e végső reménye is hajótörést szenvedett.

Mártonffy Károly Baja város egykori főispánja és Zombor város országos képviselője octóber hó 31-én tartotta beszámolóját.

Azt értjük, hogy mint ellenzéki, kétségbeejtőnek tartja pénzügyi helyzetünket, eltilti a kormány minden alkotását és követi dob annak minden kormányzati tényére. Választóira bizzuk, hogy következetes eljárás-e az, ha valakinek ma nincs egy elismerő szava azokról, kiket egykor egékig magasztalt. De nem értjük azt, hogy a kinek iskolájában a törvény iránti tiszteletet tanították; szentesített törvényekkel úgy bánhasson el, mint azt Mártonffy teszi a törvényhatóságok, a községek rendezésére, a köztisztviselők fegyelmi eljárására vonatkozó és a népfelkelésről szóló törvényekkel. Valóban ez nem méltó az ő multjához. Az meg aztán teljesen érthetetlen, miért számol be valaki olyan működésről; a melyről a nagy közönség akkor kap először notitiát, mikor az illető azt épen elmondja. Vagy ilyesekre már Mártonffynak is szüksége van?

Kormányparti képviselőjelöltek. Zombor város a jövő évi képviselő választás alkalmára országos képviselőjelöltül Koczkar Zsigmondot, a kulai választó kerület pedig Pulszky Agostot fogja felleptetni.

Városi ügyek.

A szesz denaturalizálása. A pálinka regaljog kijátszása és a szeszszel üzött csempészet városunkban oly dimenziókat vett, hogy ha az meg nem akadályoztatik, a város ezen javadalmaszása napról-napra kisebb értékű lesz. A visszaélések meggátására egy alkalmas mód kínálkozik a szesz denaturalizálásában. A törvényhatósági bizottság magáévá tette a tanácsnak e részben tett indítványát, elhatározta, hogy a belügyminiszterhez felterjesztést intéz, mikép a házi- és ipari célokra árusított szesz kötelező denaturalizálását rendelteti uton szabályozza, és hogy kérelmének minél nagyobb sulya legyen, hasonló irányban intézkedés tétel végett a testvértörvényhatóságokat is megkeresi. A belügyminiszterhez menesztett és az összes törvényhatóságokkal közölt felterjesztés így szól:

Nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszterium!

Országszerte hangzik fel a panasza, hogy a pálinka-ivás szeretlen elharapódzása által, a köznépnek nemcsak testi szervezete és lelki képessége rongáltatik meg nagy mérvben; de ezen veszedelmes szokás az illető egyéneket legtöbb esetben keresetképtelenné is tevé, ök és családjaik legnagyobb nélkülözéseknek, sőt a végínségnek esnek martalécul.

Kétségtelen, hogy társadalmi uton is lehet némileg a pálinka-ivás korlátozására hatni, és országszerte szervezendő mértékletességi egyletek e téren bizonyára üdvös tevékenységet

Nem bírta elviselni a fájdalomnak sulyát! . . . összerogyott . . . s bár arca most eltorzult a félelemtől, s föltűntek azon egyes vonásai a meg nem szokott életnek: még is meglepő színezetét viselte az a szép tavaszi regnek az élet ezen évszakában, melynek tekinteténél bámulatba, gyönyörbe olvadt a bej szíve. Azok a gyönyörű buzavirág szemek kezdenek elhalványulni, sokat vesztettek élénkségükből, ragyogó villámuk tűzéből. Kezdenek beesni szemei mélyen a szemgödörbe. Azon a tejszínű gömbölyű arcon, melyen előbb a mosolygó élet virága fakadt, bizonyos szokatlan halványság lép előtérbe.

Most egyszerre mosolyogni kezd, mely mosoly olyan, mint az ártatlan csecsemő mosolya, ki angyalokkal álmodik s a fölérredés helyett tovább látszik szőni édes álmái fonalát; azzal a külömbséggel, hogy a következő mosoly vonásai kétségbeejtőnek, mert valami óriási küzdelem tolmácsai gyanánt jelennek meg a költői halványságu angyal arcon.

Végre a hosszú álm után felocsudva az ifju bejt találta oldala mellett örködni, — de kérelmére ez is hamarosan távozott . . .

Alig távozott a bej, midőn a szomszéd teremből heves szóváltás hangjai hallatszották át. Ugy érezte magát Lenke, mint a félénk galamb, ki látja már, hogy felette a sólymok versenyre keltek, s még nem tudja, melyiknek körmei alatt fog elvérzeni, hanem annyi bizonyos, hogy meg nem menekülhet.

— Nem úgy apám! Allahra nem, a martalécot nem engedem neked, azt én szereztem, az első jog az enyém!

fejthetnek ki. A leghatályosabb eszköz azonban nézetünk szerint az lenne, ha lehetőleg megnehezítették a mód, melylyel az alsóbb néposztályok a pálinka birtokába jutnak.

Közvetlen megfigyelésünkön alapuló tapasztalati tény, hogy a nagymérvű pálinkaivást leginkább a szeszszel tűzött csempészkedés idézi elő. Eltekintve az ez által okozott erkölcsi károktól, a csempészkedés nagy mérvben csönkítja a regáljogokat, és hol a csempésztnagyban üfetik, ott ezen jogugyszólóval illuzoriussá válik.

Ezen baj — ha nem is szüntethék meg teljesen — de lényegesen csökkenne, ha a szer házi- és ipari célokra a kereskedők által szabadon elárúsítható szesz valamely más folyadékkal akként kevertetnék, hogy ezen keverék által a szesz minősége és ipari célokra leendő használhatósága nem csorbulna, mindazonáltal emberi élvezetre használhatatlanná tétetnék.

Ezzel az eljárással — mint említők — elejét lehetne venni azon számos visszaélésnek, melyet némely kereskedők és iparosok az ipari célokra kimérni megengedett szesz eladásával üznek; mert közudomású azon tény is, hogy ezek maguk oktatják a népet, hogy az ipari célokra szánt szeszt, ily ürügy s cím alatt itálul vásárolják. Az e fajta kereskedők és iparosok az ipari célokra gyártott szeszt olcsóbban adhatják, miáltal a szegényebb néposztálynak a pálinkaivást hozzáférhetőbbé teszik.

Egészen másként állana a dolog, ha az ipari célokra szánt szesz akképen fertőztetnék meg, hogy azt ipari célokra kifüggesztés nélkül lehetne felhasználni; egyébként pedig teljesen íhatatlanná válnék.

Ugyan így járt el a csempészet megakadályozására a törvényhozás és az 1878. XXXI. t. c. kiegészítő részét képező vámtarifá V. 17. b. tételének megalkotásánál; már pedig a jelen esetben nem csak az anyagi haszonról, hanem ennél sokkal magasabb erkölcsi célokról van szó, mert a szer denaturálása által nemcsak a nagy tömeg testi és lelki elcsenévészdedésének vétének eleje; hanem egyúttal meggátoltatnék az elárúsító iparosok és kereskedők kapzsísága, ugyanczeknek az államra és polgáira egyaránt káros üzérkedése.

Azon aggályokat, hogy a megrögzött pálinka ivók, a fertőztetett szer ivásától sem fogván visszaradni, egészségük és életük kockára jöhet, elosztatta a budapesti m. kir. állami vegykerületi állomásnak értesítése, mely szerint ha a szesz 5% fa szeszszel kevertetik, ezen keverék ipari céloknak teljesen megfelel, ital gyanánt nem élvezhető, de netáni élvezés esetén a testi szervezetnek nem támadja meg.

Mindezek folytán tisztelettel kérjük a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszteriumot, hogy a házi és ipari célokra árusított szesz kötelező denaturálása iránt, rendelet, esetleg törvényhozási uton intézkedni méltóztatssék.

Kelt Baján, stb. stb.

— Hallgass fiam! tudod, hogy az történik, mit a fővezér akar, itt nem vagy fiam!

— Akkor te nem vagy atyám!

Teremtő Isten mi az! kardsörgés után tompa zaj, zihánás és fájdalmas hörgés hallatszik át szegény Lenkéhez.

Nyílik az ajtó s oly rémületes félelemmel tekintett Lenke feléje, mint ki, minden pillanatban várja feje felett a selyemszállón függő sziklatömeget leszakadni. De hála az égnek az öreg szörnyeteg vértett el, a dusan himzett szőnyegen, melyet az ő véro még tarkábra festett.

Láttátok-e, midőn az erdők szárnyasa, énekét dalolva azon fának lombjaira száll, melynek alját gyilkoló esővel foglalta el a leső vadász? Ugy lépett be most Lenkéhez Amur bej, kinek arca a halál, azután égő pokol lángjának színezetű köleszöngé; ki ugyan haragjának hangokban való kitérését elfojtotta, hanem helyette szemeiből sűrű könnyesepek gördültek alá; de azért még is eléggő figyelmeztető hangon így szól:

— Látod a szerencsétlen hullát? Az atyám, kinek miattad kellett örök buesut venni az élettől. Egész lelki valómat keresztül járta már a sulyos fájdalom, azért komoly, higgadt feleletre kérlek fel hát legutoljára.

S figyelmeztettek egyszersmind arra is, hogy jól fontold meg szavaidat, mert különben együtt ölelkezhetek atyámmal a paradicsomban. Én nem akarom beszennyezni alávalósággal büsz-

A városi hivatalos helyiségek új beosztása. A városi tanács határozata szerint a tisztújítás után az összes városi hivatalok a városháza emeletén lesznek elhelyezve. Az elfogadott terv szerint a főlépcső egy külön ajtóval lesz elzárva, a honnan csak a főispáni és polgármesteri hivatalokkal, valamint a közgyűlési teremmel lesz összekötöttes fentartva. Ideje, hogy a rendőrkapitányság a mostani díszes lokalitásukból kikerüljön, a főfeljárás az örökös néposztóülettől megszüadjon, a legalsóbb néposztály tanácsa máshová tereltessek, ez által annak folytonos tisztántartása lehetővé válik, a «patres conscripti»-nek és a főhivatalokhoz egy szep feljártat biztosítassék. Az első, második, harmadik és negyedik számú hivatali helyiségek a főispán részére átalakítanak; egy első szobává, egy elfogadó teremné és egy dolgozó szobává. Az 5-ik számú eddigi Scultéry alkaptány által használt szoba lesz a házi és gyámpénztári hivatal. Az adóügyi osztály eddigi helyén — igen helyesen — megmarad; mégis azon változtatással, hogy a számlászték, a kik eddigi a velők összekötöttesben levő pénztári hivataltól távol voltak, az adópenztár mellett levő helyiségben lesznek elhelyezve. A főispán mostani hivatalának előszobájába jön a regale kezelőség. A főispán dolgozó szobája, elfogadó terme és az a mellett fekvő gazdasági hivatal egy részéből fog kikerülni a kapitányi hivatal egy piécc-el a kezelő személyzet, és egy-egy helyiséggel a kapitányok részére. A következő helyiségekben helyeztetnek el a tanácsnokok, mérnök, egészségügyi személyzet, főszámvevő, árvaszéki ülnök, t. ügyész. A levéltári iroda, ígató és kiadó hivatal, jegyzői és polgármesteri hivatalokban változás nem lesz. Ezen új berendezés által a városház épület földszintjén nyert helyiségek 8 bőlttá lesznek átalakítva, és így értékesítve. Ezen változás által szükséglet átalakítások költségei rövid idő múlva teljesen fedezve lesznek a nyert bolthelyiségek után fizetendő bérekkel; melyek ma-holnap a város egy új jövedelmi forrásaivá válnak. De a polgármester által tervezett és a tanács által elfogadott ezen új beosztás szolgálati és fegyelmi tekintetéből is igen előnyös mert megkönnyíti az áttekintést, az ellenőrzést, és így a nagy közönségnek a szolgálatokra álló tisztviselőkkel, mint az egyes hivataloknak egymással való érintkezését.

Különfélék.

Bácsmege új főszámvevője. Sándor Béla Bácsmege főispánja Szalay Károly helyébe a mi körünkben is jól ismert Kés-márky Béla volt szántóvoti szolgabírótt nevezte ki főszámvevőnek.

Halálozás. Kishágy öv. Boda Lászlónak, szül. dreskőci Moráfehik Borhála f. hó 4 én 80 éves korában elhunyt. — Temetése nagy részvét mellett f. hó 5-én volt.

ke lelkemet, melyet őseimbe lehelt Mohamed; de ha az utolsó lépésem is haszontalan, ám lássad a többit! . . .

Megszüntem ezennel a nyájas könyörgő, s szeretve esdeklő lenni, hatalmam szigorával és tekintélyem egész erejével kényszerítlek szándékom beleegyezésére. Felelj, vagy különben ezt a hegyes tört fogom bemártani szép fehér kebeledbe.

A különben erős keblű nőt e hirtelen változás nagyon meglepte, de azért Lenke ragyogó, szikrázó szemeket vetett a bej arcára, s bár eleinte szavai reszkettek mint a víztükre, melyet a kelő vihar szárnyaival lenget, később magyar hölgyhöz illő bátorsággal kitarja keblét: Nem rettegek a gyiloktól vitéz bej! Ha komoly volt szerelmed, akkor meg fogod tenni utolsó kérelmemet: add azt a tört nekem! . . .

Szerencsétlen szülött! . . . szólott a bej, éjfélig szabad vagy, addig rajtad áll, hogy élj, tovább egy porcig sem . . .

Lenke ismét magára maradt, de reménye már-már még foszlányokban sem volt, mert eszébe jutott a gyűrű, megtörtött reménye, megromcsolt hajója a kétségbeesés szirtjein . . .

A lenyugvó nap sugarai már régen bearanyozták az egész vidéket. A szomszédos szt.-miklósi fenyes magasabb fűi ugy látszóttak, mintha valaki meggyújtotta volna.

A kék eget fehér fűrtös bárány felhők borították el, mintha csak mind megannyi angyal fejek volnának.

Lassankint a hold is feljő, hogy méla fényét szomoruan hintse

Csendélet a kálvária körül. Folyó hó 4-ik és 5-ik közti éjjelen a kalvaria körül cirkáló rendőrökre realóvöldöztek. A rendőrök szerencsére többen lévén, bekerítik a jómadarakat; ezek azonban 4—5 lövést váltva az éj sötétjében megugrottak.

Éljünk a gyanuperral, hogy ezt a kis „füresa háborút“ alighanem a rendőröknek valami jóakora rendezte, hogy nekimelegedve a szaladásnak elfelejtessék velük azt, a mit ugyáltszik a városi tanács is egészen elfeledett; hogy már több mint esztendője el lett rendelve a rendőrök számára szükséges téli gnyya készítése, de azért téli öltöny hiányában majd megveszi őket az Isten hidege.

A légszeszvilágítási társulat munkálatainak derék vezetője Hubert Albert, lázas tevékenységét fejt ki az előmunkálatok teljesítésében úgy, hogy alig 2 hét alatt 2500 méter hosszúságban lőnek csövek lerakva; és az o céllból felszakított kővezet, mindenütt ismét beépítve, és helyreállítva; dacára annak, hogy az egyszerre beköszöntött zordabb idő a munkálatokat jelentékenyen hátráltatja. A gyár épület is csaknem kész, és így hisszük azt, hogy új évre már légszeszvilágítunk, megelőzve e tekintetben Szabadkát, hol mindeddig még munkába sem fogtak.

Színészeink megérkeztek. Tegnap kezdte meg előadásait Balog Árpád színtársulata a „Sötét pont“-tal; ma Ráttkay László „Felső Klári“-ját adják.

Szabadkai kedélyeskedés. Az „Egyetértés“ szerint Mamuzsits Lászlár szabadkai polgármester illő rendőrségi fődízet alatt a napokban tartotta az egyes városkörökben „beszámolóját“(?). Ennyi látszik száraz ténynek. A többi a mit ősi szokás szerint ily alkalmakkor egyik-másik helyi lap mond, már igazán tulhajtása minden udvariasságnak és majdnem oly naív mint szánalmas „kedélyeskedés“; melyet reprodukálni lehetetlen, hanem megolvani kell ahhoz, hogy megértjük, mennyire képes a vidéki ugynevezett „közvélemény“ egynemű „tolmácsa“ nekivadulni, elparlagiasodni.

Iparosaink figyelmebe. Az október havi kistéleki országos vásár f. november hó 14-ik napjára halasztatott el.

Uj szobor Vodicán. Özv. Böhm Anna nemes lelkiségének, vallásos buzgalmának és áldozatkészségének adta tiszteletre méltó jelét, midőn „Vodicát“, ezen népszerű busu-járó helyet egy „Mária“ szoborral megajándékozta. A szobor Hentsch budapesti szobrász által lőn készítve és tegnap a kápolna mellett felállítatott. Ára, a mint értesülünk, 500 frt volt.

Sétahangverseny a nemzeti szállodában. A nemzeti szálloda bérleje által f. év október hó 30-án, az ujonan és díszesen restaurált nagyteremben rendezett hangverseny szépen sikerült. Nagyszámu és válogatott közönség találkozott ott, hogy Dankó és a vezetéke alatt álló zenekar erőteljes, összhangzó játékában gyönyörködjék. Jó konyhával és jobb pincével az ilyenmü mulatóságoknak mi is őszinte barátai vagyunk.

a pusztá táj fölé; bágyadt sugarai csak gyéren tudnak átszűrődni a vékony felhők között.

Közleg már az éjféli is, s lejár az utolsó határidő is. Már negyedszer látogatja meg a bej Lenke szobáját, látva, hogy a szigor legkevesebbet sem használ, újra könyörgéshez, és osdekléshez folyamodott.

Ott enyeleg előtte, mint a szerelmes gerle, mint a bugó galamb, édes ábrándokba ringatja magát s áradozik szerelmével.

De mi ez?! . . . fegyver zöreje, ha jó hallottam . . . Ki az? ki szentségtelen lépteivel közölegni mer a bej szentélye felé! . . . . . fegyverek zöreje, kardok, fegyverek zöreje hangzik be azon . . . .

Majd egy sugár ifju, titkos szenvedés zománcáival arcán lépett be többed magával s óva inti a bejt a titkos esendre, nehogy életével lakoljon:

Ezeren jövének hatalmas bej, megvesztegettük a porkolábot, katonáid mind alszanak mint a halottak. Vájl meg drága ajándékdótl s esendesen légy, akkor te is megmenekülhetsz, különben rögtön a balál fia vagy. Megértettél?

Lerántja a sisakot homlokáról a vitéz, és Etele alakja bontakozik ki abból, ki a kerevethez borul s forró csökök záporával halmozza el a kétségbeesett arát.

Az erős keblü nőt annyira megrohaná a véletlen viszontlátás hatalma, hogy majdnem eszméletét veszve hullott ellágyulva az ifju karjába, ki azután átkarolván karsu derekát, távozásra intette.

Tüzesetek. A mult hét vasárnapjának hajnalán a szent-istváni vambház kigyult, és bár tüzoltóink nyomban ott termettek, a nádtetőzet nem volt megmenthető. — E hó 2-án, délutáni 2 óra tájban ismét megköndült a vészharang, hallomásunk szerint a lakók vigyázatlaniságából, Pap Sándor s Mojevzska Paulina tulajdonát kepező ház a homokon leégett. — E hó 4—5-ik közti éjjelen Gyulanszky Pál pásztor-utcai háza égett le. A ház körüli fris lányomok, de egybél gnyas körülmeny is kétségtelemné tették, hogy a szerencsetelenség csak is bosszú műve lehetett.

Ujvidek város 1887. évi költség előirányzata szerint az évi bevétel 191.421 frt, az évi szükséglet 245.553 frt. Ezek szerint a hiány 54.132 frt, s így bár (a mult hetekben) adatszerűleg beigazolt jelentékenyebb vagyonosság mellett is háztartási deficitje még egyszer oly magas mint Baja városának.

A budapesti kereskedelmi- és iparkamara határozottan tagadólag válaszolt az ipartestület azon kérdésére: vajljon molnárók és takácsok bevonhatók-e az ipartestületbe?

A szegedi kir. pénzügyigazgatóság főnöke, temesi Schiller Károly kir. tanácsos — hallomásunk szerint — saját kérelmére nyugdíjazva lett. Élénk érdeklődéssel nézünk utója elé, mert bár e pénzügyigazgatóságunkkal is úgy vagyunk mint törvényszékkünkkel; hogy garnada száma és év év után érnek az ügyek elintézés alá; és hogy ép azért itt is erőlyes, fiatal, munka bíró tehetséges ember kellene a gatra, kibén elegendő képesség is, akarat is van leszámolni az eddigi rendszertelenséggel, fejnélküliséggel; mely a hivatalnokot csak felesleges munkával, utánjárással, a közönséget pedig felette sok kellemetlenséggel terhelte és hátrányos következzésekkel sújtotta.

Simon István és Alföldi János dautovai lakosokat, kik julius havában Galló Mihály dautovai lakost, a kukuricásban meglesve agyonlöttek; a királyi ítélő tabla mult héten tartott üléséből egyenként 11 évi feylháza ítélte el.

Dautovai mulatság. Valóban alig van község, mely annyi féktelen dulakodásnak és duhajkodásnak volna színhelye mint Dautova. A mult vasárnapon is a bő termés folytán hazulról már borus fővel érkező fiataliság között a nagykoresmában csakhamar szóváltás és nem épen gyöngéd érintések esvén; Fejes Jóska ki-menekült az utcára, a honnét a nála volt revolverből 3—4 lövést irányzott azon asztal felé, hol Teszárík Antal és József, Korsós György és még néhány cimborá itták a hegy levét. A borozó társaság felugrált helyéről és Fejes Jóskaít oly alaposan helyben hagyta, hogy alighanem koporsóra lesz szükség nenuskára.

A Geiger-fele negyedmilliomos betérése tolvajlás részletei a fővárosi lapokból is sokkal ismerősebbek, semhogy azokat felsorolni szükségesnek tartanók. Egy bizonyos: a vidéki rendőrséget ritkán tartotta még eset oly lázas izgalomba, mint ez. Nem a megajánlott nagy jutalmi díjért, hanem ambítióból, hogy az

Köszönjük meg előbb szerelmelem a bej kegyes kiméletét, amelyben engem részesített. Milyen vitéz ő a esataterén, olyan erőnyes volt velem szemközt a szerelem dolgában, azért volt elég erőm megőrizni árthatlanságomat . . . .

Lenke nyomban feltüzte Etele ujjára a gyűrűt, ki nem tudott eléggé bámolni a jelenet felett, mert hiszen akkor rabolták el tőle ezt, midőn eszméletlenül hevert a esataterén, a holtak között, a nyires oldalán.

Halkan esikorog a szentgyörgyvári nyaraló kapuja. Vasvári Etele vágtat ki azon szunnöngye emberével, ölében fehérlik szerelmes angyala, kinek ruháját a esatateről fujdoguló halotti szálló ugy lengeti a holdvilágos éjben a vágtató lovon, mintha kísértet szállott volna végig, mert Lenke nemes arca körül csakugyan a világító fáklyák sokasága és az átszellemülés diaskoszorut vont.

A bej is lassankint fölocsudott zavarából s zsinigre füzte minden ör nyakát, a porkolábot azonban nem találták sehol, az eljött velük, mert magyar ember volt s ez adta az altatót az öröknek és a harcocsoknak . . . . .

* * *

A szentgyörgyvári nyaralónak mai nap csak romjait láthatod nyújás olvasó, Kanizsától délkeleti irányban. Még meg lehet ismerni a kőjlak fekvését, az örtorony helyét. Ha arra tévedsz nyújás olvasó valaha, szentelj néhány pillanatot Kanizsai Lenke és Vasvári Etele emlékének.

ország különböző részéből hozott híres detektíveket ki fogja megelőzni, mindenki versenyezve siet, iparkodik a tetteseket kinyomozni. A mi rendőrségünk is a mult heten igen alapos gyanuokok alapján már már nyomon hitte magát, és a legnagyobb eréllyel és éberséggel minden irányban kiterjeszté vizsgálata szálait; midőn reményük pár nap múlva megfúszult.

Jól van. Igen szép ez. De rendőrségünk vizsgálata ugy is annyira nehékes beosztású, és ez által a kivált őszi-téli évszakra nagyon is csekély állományt oly túlságosan igénybe veszi, hogy ily bár minden esetre díeseretes iparkodás helyett, inkább tartanók kívánatosnak azt, hogy a szolgálatnak az anyag nagyobb kimélésével, helyesebb beosztása által fokozottabb éberséggel tartassék szemmel a magunk vagyoni és személybiztonsága.

Simor János herceggímás igen szép levelet intézett Baja város közönségéhez mely így hangzik:

„Öszinte örömmel értesítlem a nagyérdemű városi közönségnek folyó évi október hó 14-én tartott közgyűléséből, ötven éves áldozati jubileumom alkalmából, hozzám intézett szíves üdv- és szereneksóvóaktokról. — Mint a katolikus világszolgálatnak egyik szolgálója, mindig iparkodtam működésemet akként irányozni, hogy azzal hazánk javát is előmozdítsam, meg lévén győződve, hogy a katolikus vallás egyik legerősebb védőfala államunknak és az annak érdekében tett szolgálatok emennek is előnyére válnak. — Midőn tehát Baja városának nagyérdemű közönsége is szíves volt rólam megemlékezni, kétségekívül magát az egyházat akarta kitüntetni, melyhez lakosainak legnagyobb része tartozik, kik mint az egyház ugy a haza iránti ragaszkodásukban mindenkor s kiválóan kitűntek. — Fogadják kérem öszinte köszönetemet s legyen Isten áldása Baja városán s annak nagyérdemű közönségén. Kelt Esztergomban, 1886. évi november hó 2-án. Herceggímás Simor János m. p.

Családi gyűlés. F. hó 3-án családi gyűlést tartott a Latinovits család, Latinovits Gyula bajai íszbíró vendégszerető házában. A gyűlés tárgyat a borsódi plebánus választás képezte; a miül, Latinovits Ferenc családi senior ajánlata folytán, egyhangulag Bátor (Burmás) István, jelenlegi szakadkai káplán lett megválasztva. Több családi tárgy megbeszélése után, a szíves házigazda vendégszerető házában ebéd volt, melyen a Latinovits család számos tagjai n. m. Latinovits Ernő, Latinovits Pál, Latinovits Frigyes, Latinovits Lázár stb. stb. nemkülönbön Berényi Dániel helybeli apát-plebánus s Percel József, órnagy kir. kamarás vettek részt. Az első fogás után elsőnek a házigazda szólalt fel, üdvözölvén a jelenlévő családtagokat, utána Percel József és Berényi Dániel, mindketten élteve a családot, kiemelve annak érdemeit s buzdítva azt a közügyekben továbbá is élénk részvételre.

Bács-Bodrogyi vármegye bizottsági tagjainak választásához a legutóbbi megyei közgyűlésből megválaszták:

A bács-almási választó kerületben elnökül: Csicsáky József Almási; helyettes elnök: Arnold Antal Almási.

Baracskaí vk. eln: Halasi István Baracskaí; hely. eln: Vlahovits Mór Báth-Monostoron.

Bikityi vk. eln: Latinovits Pál Borsódon; hely. eln: Kuts János Bikityen.

Csávolyi vk. eln: Bauer Mihály Almáson; hely. eln: Kovacsits Károly Csávolyon.

Dautovai vk. eln: Rogovits Ignác Dautován; hely. eln: Kuts Adán Csataalján.

Felső-szt.-iványi vk. eln: Garai József Felső-szt.-iványon; hely. eln: Piukovits Imre Matheovics.

Garai vk. eln: Lovag Ribovic Endre Garán; hely. eln: Kézmárky Kálmán Garán.

Jankováci vk. eln: Dr. Boromíza Tibor Jankovácson; hely. eln: Dr. Hollander Adolf Jankovác.

Katymári vk. eln: Dr. Zalár István Katymár; hely. eln: Király Imre Katymár.

Madarasi vk. eln: Vojnits Máté Almás; hely. eln: Válsits János Madaras.

Mélykúti vk. eln: Dr. Köszegi Ferenc Mélykúton; hely. eln: Rózsa György Mélykúton.

Rigyicai vk. eln: Maison Mihály Rigyica; hely. eln: Égi Mór Rigyica.

Szántovai vk. eln: Paul József Szántova; hely. eln: Holecskai János Szántova.

Vaskúti vk. eln: Latinovits Gyula Baja; hely. eln: Pilger Nándor Vaskúton.

A személyes szabadság megsértése címén egy vidékünkbeli bíró ellen folyamatba tett bünvádi ügyben a magy. kir. Curia büntető osztálya által elvi jelentőségű határozatban kimondatott: Hogy minden községi bírónak, köztrendőri tekintetben nem-

csak jogában, de kötelességében áll az utlevél nélküli kéjhölgyet letartóztatni.

Pályázatok. Ó-V e r b á s z községében megírult községi aljegyzői állásra a választás folyó évi november hó 13-án, reggeli 9 órakor lesz. Javadalmazás: évi 400 frt készpénzfizetés. Pályázók kérvényeiket a kulai szolgabírószághoz f. é. november 18-ig tartoznak benyújtani. — T o r z s á n 300 frt évi fizetéssel egybekötött községi adóvégrehajtói állomásra van pályázat hirdetve. Folyamodványok a község előljáróságához küldendők f. é. november 15-éig. — A d a m e z ö v á r o s á b a n 400 frt fizetéssel javadalmazott községirnoki állás fog f. hó 30-án betöltetni. Folyamodványok a község előljáróságához adandók be. — J a n k o v á c m e z ö v á r o s á n a k i t a l m e r é s i j o g á n a k k i b é l e s é r e f. é. november hó 18-ikának d. e. 10 órájáig adhatók be zárt ajánlatok, a kisszállási uradalmi tisztartóságra címezve.

Kisujzálláson negyszeres áldás ért egy szegény tanyai gazdát. Földeskeje bizony, csak ugy, mint másnak az idén, nagyon szűken termett; de annál halásabb volt iránta felesége, ki egyszerre négy fiuval ajándékozta meg. A gyermekek mellé jósvény pártfogók dajkákat fogadtak. Halljuk, hogy Bajáról egy néhány „gyermektelen apa” tanulmányutra kelt.

Helységnevek magyarosítása. Tallián Béla Somogy megye főispánja, mint Torontál megye é. alispánja megyéje 1885. évi közigazgatási állapotáról szóló jelentésében a megye területéhez tartozó idegen jelentőségű községi helyneveket megváltoztatni indítványozta; hogy ez által az államegység eszméje a helynevek magyar hangzásával is helyesebb váljék. Torontál megye az indítványt elfogadta. Azonban Torontál megyét e hazafias célja végrehajtásában Zolom megye megelőzte, és amint azt a belügyminiszter 54059/III. 1886. évi rendeletéből látjuk, mintegy 130—140 község nevé megmagyarosította. Nemeckát tehát most már nem így, hanem Németfalvának, Vajszkóvát pedig Fejérkőnek hívják. Nem kétkedünk abban, hogy e megyék hazafias példáját mindazon törvényhatóságok követni fogják, melyekben hasonló elnevezéssel találkozunk.

Apróságok:

„Há n y e s z t e n d ő s k e n d i!” kérdező az orvos az öreg parasztot. — „80 éves vagyok doktor uram.” „Ah! hogy élehetett kend ily hosszú időt?” „Nem tudom, sohasem ittam bort, sem pálinkát, sem kávé, sem más erős italokat.” — „Ép ez az oka kend hosszú életének.” „Nem hiszem doktor uram, a bátyám 84 esztendő, és mindennap részeg.”

Ur: Nagyszerűen mulattok az este, egész este Chopint játsztok. Nagysáid is játsza Chopint?

H ő l g y : Ó nem! én csak durákat játszom!

Rendőri hírek. Szabó Lőrincz szabadkai 19 éves fia f. évi október hó 29-én éjjel Ernáovics Sándor koresmájában feltűnően költekezett, Csilyi József rendőr bekísérvén őt, megmotában után találtak nála meg 112 frtot és egy remontőr órát — miket vallatás után nagyatjától lopottának elismert. — B a r a k o v i c h P é t e r jelentést tett a rendőrségnek, miszerint október hó 29-én esti 7 óra tájban a Szt.-Jánostól jött Plang István, Plang János, Leibberger János és Varmuzsa Nancsi öt megátámadták s a nála levő evedzőt és baltát tőle erőszakosan elvették, a vizsgálat folyamatban van. — L e b e d a N é m e t h E r z s e d t z o m b o r i i l l e t ő s e g ű n f. évi október hó 30-án Juhász Mártonnól több ruháneműt kicsalt, azokat elillanni akart, de mielőtt még menekülhetett, meg lett csipve a jó madár. — I k o t i c s A r t a l b á t h m o n o s t o r i l a k ó s, helybeli deszkakereskedőknél több rendbeli árut eltolvajolván, elfogottat. — J á s z l i t s J a n o s n a k z o l d - u t c á b a n l e v ő h á z á n a k a b l a k a f. hó 1—2-ika közti éjjelen, ismeretlen tettesek által betörtetett s azon keresztül ruha, ágynemű és 50 frt készpénz eltolvajoltatott, dacára annak, hogy káros házúpe a másik szobában csaknem egész éjjel vigadott.

Szerkesztői üzenet.

N. J. urnak Szt.-istvánon. Mi az? Elnémult? Tán üzenésemre! Hát ne írjon kérem ugy a hogy szoktak és majd nagyharmat átűzenni és átélvezi fogja ön annak igazságát, mit Montesquieu mondott: „un homme qui écrit bien, n'écrit pas comme on écrit, mais comme il écrit.”

D. F. urnak Baján. Adj egyruhahát kocsisodnak, mert ilyenre az is képes és összetéveszthetnék őt veled. És ezt méltán restellhetné.

H. F. urnának Baján. Illdje el kérem, sokszor érdem az, ha tagadjuk valaki előtt, hogy szeretünk és ugy teszünk, mintha korholni akarnók; mert ha nem elég okos az kit szeretünk, ugy ez szeretetünket kötelességnek hiszi; ha elég okos, korholásunkban szeretetünket meglátja, sőt többet mondok, az igaz szeretetből folyó kötelességünk felemelő tudatára ébred.

G. L. urnak Fehértomplon. Látja, nem merek oly gorbomba lenni, hogy versére azt mondjam, a mit Andersen gyönyörű „meséi” abc-jében ír, hogy:

Besitzen Vieh, ist schön und gross;
Es selbst zu sein, ein schlimmes Loos.

Hanem tessék elhinni, hogy szívemből kívánom:

Sei dick und fett, wie ein Thurm so rund,

Aber bleib dabei in Kopfe gesund.

V. J. urnak Bpestén. Pardon! de hiába megint kiszorultam a helyből

B. D. urnak Baján. Köszönöm majd jönnék,

Az I. cs. k. szab.
társas-

Menet-

dunagőzhajózási
s á g
rendje.

f. é. október 30-tól kezdve a további intézkedésig.

P ó s t a h a j ó k :

Bajáról Budapestre: kedden, csütörtökön és vasárnap 4 órákor délután. Éjjeli állomás: Dombori.

Bajáról Zimonyba és Orsovára kedden, csütörtökön és szombaton 3 órákor délután. Éjjeli állomás: Bezdán.

S z e m é l y - h a j ó k :

Bajáról Budapestre: naponként d. u. 1½ órákor.

Mohácsra: naponként este 7 órákor.

Van szerencsém a t. közönség becses figyelmét felhívni a legszolidabb forrásokból beszerzett, de különösen saját készítményü **kárpitos és fa**

butorkészletemre,

mely kényelmes választékot nyújt **ebédlők, háló és disztermek** divatos és izléses felszerelésére; azonkívül állandó választékot ad minden **butornemü** tárgyakból a legfinomabbtól a legegyszerűbbig. — Elfogadok megrendeléseket a szakmamba vágó izléses és solid kivitelű munkálatokra.

Bernhart István.

Raktár: Haynald-utca, Bernhart-féle házban.

Üzleti tudósítás.

Baja, 1886. nov. 3.
Buza új 8.10
Rozs „ . . . . . 6.—

Árpa	6.20
Zab	5.65
Kétszeres	6.20
Kukoricza	4.25
Bab	6.50
Köles	—
Burgonya	—

Árak métermázsánként.

361. szám.

v. 1886.

Arverési hirdetmény.

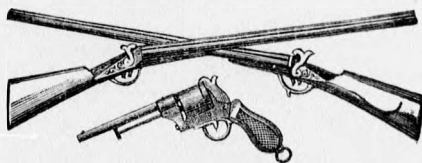
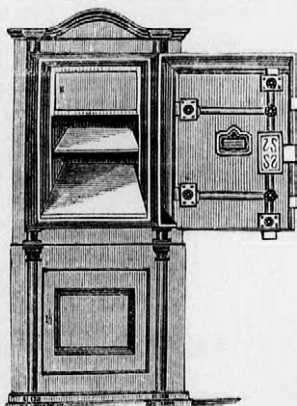
Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 10083/1886. számú végzése által **Rutterschmidt Ferencz** garai lakos javára **Schofhauszer Ádám** garai lakos ellen 250 frt tőkőkövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 675 frtra becsült szobatorok, ágynemű, 1 trieur, 34 akó bor, hordók és 1 kád, 3 eskő, 1 pálinka főző réz üst és 10 holdon termelt csöves kukoricából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7502/p.1886. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gara községhezán leendő eszközlésére 1886. évi november hó 11-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatum fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Baján, 1886. évi okt. 31.

Horánszky László,
kir. bír. végrehajtó

DRESCHER GYULA **VAS- és FÜSZER-KERESKEDESE** **Baján.**

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani a leghírnevesebb külföldi gyárakból szerzett, a legújabb szabadalmazott találmányok útján megjavított, **f i n o m** anyagból, a legnagyobb mechanikai szakszerűséggel és **p o n t o s s á g g a l** szerkesztett

VARRÓ-GÉPEIMET, mint a melyek ez iparüzlekekben **valóságos különlegességek,** ilyenek: **SINGER-gép,** a legváltozatosabb kiállítással és nagyságban, továbbá: **WHEELER és WILSON, HOWE, ANGER, SEIDEL és NAUMANN** magas karu, **SINGER-gép, gomblyuk és disz-öltés** készülékekkel ellátott gépek. Ezekhez szükséges mindennemü alkatrészek is nálam megrendelhetők és javítások elfogadatumak

Mindennemü és fajtáju legjobb szerkesztetü **LEFAUCHEUX és LANCASTER vadász-fegyverek** jóállás mellett, egy- és két csövü elöltöltő, ugyszinte **FLOBERT, REMINGTON és WARUANT** szoba fegyverek. — **LEFAUCHEUX és LANCASTER revolverek;** prágai Lefauchaux- és Lancaster fegyver, revolver, Flobert, Wenzel, Winchester és Wernld töltények, **lőpor,** serét, fajtás, gytacsot és mindennemü **vadász eszközök** nagy választékban és igen jutányos áron kaphatók üzletemben.

Legjobb minőségü **tűz- és betörés elleni vas pénzszekrény** gyári raktára.

Nagy választékban és kitünő minőségben: kovácsolt és hengerezett **vas,** koci tengely, öntött **vas- és bádóg kályhák,** földmívelési eszközök, mindennemü **szerszámok** asztalos, hognár, bádogos, czipész, kovács, esztergályos, lakatos és építészek használatára, lakatos és kovács munkák, bányu termények, ház- és konyhaeszközök, **VAS-, RÉZ-, NORINBERGI** stb. áruk legjutányosabb árban eladuma.

Pályázati hirdetmény.

Törvényhatósági joggal felruházott Baja városánál a 6 évi megbízatás lejártán folytán üresedésbe jött tisztii állásokra, nevezetesen :

1. a polgármesteri állásra évi	2400	frt	fizetéssel,
2. a főjegyzői " " "	1600	"	"
3. a rendőrfőkapitányi " " "	1600	"	"
4. az ügyészi " " "	1000	"	"
5. az árvaszéki ülnöki " " "	1100	"	"
6. az árvaszék jegyzői " " "	1000	"	"
7. egy tanácsnoki állásra. (ki egyszersmind árvaszéki ülnök) évi	1100	"	"
8. két tanácsnoki állásra egyenként évi	1000	"	"
9. két alkapitányi állásra egyenként évi	1000	"	"
10. a főorvosi állásra évi	800	"	"
11. a kórházorvosi állásra évi	700	"	"
12. a kerületi orvosi " " "	700	"	"
13. a mérnöki " " "	750	"	"
14. a főszámvevői " " "	1000	"	"
15. a közgyámi " " "	900	"	"
16. a házi pénztárnoki " " "	900	"	"
17. az adópénztárnoki " " "	850	"	"
18. az adópénztár-ellenőri állásra évi	750	"	"
19. az állatorvosi állásra évi továbbá új szervezés folytán létesült állásokra, jelesen:	300	"	"
20. az árvaszéki nyilvántartói állásra, (ki egyszersmind a gyámi és házi pénztár ellenőre) évi	750	frt	fizetéssel
21. a fogalmazói állásra évi	700	"	"
22. a segédgyámi " " "	700	"	"
23. két igtatói állásra egyenként évi	600	"	"
24. három másod osztályú irnoki állásra egyenként évi végre az életfogytiglan már megválasztottaknak vagy kinevezetteknek előléptetése folytán esetleg megüresedhető állásokra, nevezetesen :	400	"	"
25. a levéltárnoki állásra évi	800	frt	fizetéssel
26. a földkönyvnyilvántartói állásra évi	800	"	"
27. két számtisztii állásra egyenként évi	750	"	"
28. az irodaigazgatói állásra évi	700	"	"
29. a közbághidii állatorvosi állásra évi szabad lakás	500	"	" és
30. négy végrehajtói állásra egyenként évi	600	"	"
31. három első osztályú irnoki állásra egyenként évi	500	"	"
32. a mértékhitelcsitői állásra évi szabad lakás élvezete mellett ezennel pályázati nyittatik.	600	"	" és

A közgyűlés által 6 évre választatnak : a polgármester, a főjegyző, az ügyész, az árvaszéki ülnök, az árvaszéki jegyző, a három tanácsnok, a két alkapitány, a mérnök, a közgyám, a házi pénztárnok, az adópénztárnok, az adópénztári ellenőr, a fogalmazó, a földkönyvnyilvántartó és a két számtiszt.

A közgyűlés által élethossziglan választatnak : a segédgyám, az irodaigazgató, a két igtató, a három első osztályú irnok, a három másod osztályú irnok, a négy végrehajtó és a mértékhitelcsitő.

A törvényhatósági főorvost, a rendőrfőkapitányt, a főszámvevőt, a kórházorvost, a kerületi orvost, az állatorvost, az árvaszéki nyilvántartót, a levéltárnokot, a közbághidii állatorvost a főispán élethossziglan nevezi ki.

Ezen állásokkal nyugdíj élvezete is jár. A nyugdíjaztatás az állammal és más törvényhatóságokkal létesített viszonzosság alapján alkotott városi nyugdíjügyi szabályrendelet alapján történik, a melyhez képest a nyugdíj kiszámításánál 1874. február 1-seje óta az állam vagy a viszonzosságban lévő törvényhatóságoknál bármikor töltött szolgálati idő is tekintetbe fog vétetni.

Felhivatnak ennélfogva mindazok, kik ezen állomások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz.-ben meghatározott elméleti és gyakorlati képességüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamódásokat méltóságos Jankovich Aurél úr, Baja és Szabadka városok főispánjához (lakik Baján) folyó évi november hó 20-ikáig adják be.

Baján, 1886. október hó 21-ik napján tartott rendkívüli közgyűléséből.

Drescher Ede s. k.
polgármester

Helyiség-változás.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

cukrászdámat

Scherer Antal ur házából a BÓDOGTEREN ujonnan átalakított

KIOSKBA

helyeztem át.

Legfőbb törekvésem leendő, minden a szakmamba vágó megrendeléseket a t. közönség legnagyobb meglegedésére, jutányos áron, elkészíteni.

Végül értesitem a t. közönséget, hogy nálam mindennap és minden időben többféle meleg italok u. m. kávé, Punsch, thea, Grock, feketekávé, továbbá bel- és külföldi borok kaphatók.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

Baja, 1886. okt. hóban

Tisztelettel

KADERZSABEK KÁROLY FRIGYES

cukrász.